

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 41.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, 20. decembra 1930.

štev. 51.

Umetnost postrežbe.

Uspeh trgovca je odvisen od tega, kako sodijo odjemalci o njem, njegovih nameščencih in njegovem blagu.

Na žalost jih je mnogo, ki smatrajo odjemalca za nekaj nakupavalni stroj ter ne storijo ničesar, da bi mu nudili več kot pričakuje in ga na ta način vedno tesneje privlačili k trgovini. To je tudi glavni vzrok, da majhne trgovine ostanejo vedno majhne, ali pa celo hira-jo in poginejo.

Koliko se greši v tem oziru v naših trgovinah, se prepričaš sam, ako stopiš kot nepoznan kupec v tujo trgovino ter se pustiš tam postreči. V veliki večini naših trgovin naletiš že na neprijazen sprejem. Prodajalci stoje brez vsakega veselja ali celo z nevoljnimi obrazi za pultom, čakajoč, da izvrše svojo dolžnost, ki jo navadno zapopadejo tako, da stranko čimpreje odpravijo.

V večini prodajaln, zlasti onih, kjer opravljajo postrežbo sami nastavljeni, zadobi stranka vtis, da je nedobrodošla. Ne samo nevoljni postrežbi, celo žalitvam so mnogokrat izpostavljeni odjemalci.

Ali mislite, da se tako zapostavljena stranka še kdaj vrne v vašo trgovino?

Naše strokovne šole, pa tudi trgovci sami vse premalo upoštevajo potrebo vzgoje trgovskega osebja v prodajni umetnosti, v občevarju z odjemalci. Povsod se trgovski naraščaj vzgaja v glavnem pravcu: postati samostojen trgovec. Prodajalci, ki bi res morali postati dobri prodajalci, se poučujejo predvsem v vodstvu trgovine: knjigovodstvu, korespondenci itd. V umetnosti pravilnega

občevarja z odjemalci so večji del navezani na vzgojo od strani svojega šefa, ki pa je navadno z drugim delom tako preobložen, da tudi on ne more zmaga-ti tega pouka.

Iz trgovskega naraščaja, čigar naloga obstoji v obvladanju umetnosti postrežbe odjemalcev, se na ta način fabricirajo površni korespondenti in nezmožni knjigovodje, ne pa dobri prodajalci.

»Ali ne vidite, da strežem drugega!« se zadere često prodajalec nad stranko, ki zaprosi za pojasnilo. Še bolj grob odgovor pa dobi odjemalec, ki prihaja s kako reklamacijo. Le v izjemnih trgovinah vlada prijaznost, ki pa mnogo izgublja s tem, da se razodeva stranki kot prisiljena — uradna. Sicer pa naletite povsod na »uradovanje«, in ne na ljubeznivo, uslužno postrežbo. Le poglejte svojo prodajalko, s kako važnim, uradnim obrazom zavija stranki blago in ga ji izroča z gesto princeze.

Naravno, da je odjemalec po taki postrežbi vsaj zlovoljen, ako ne užaljen. Krog stalnih kupovalcev se krči, postaja vse manj, in vse trgovčevo prizadevanje, pomnožiti njih število je jalovo. Samo en nevljuden sprejem, ena nevoljna postrežba, en neumesten odgovor, in težko pridobljeni odjemalec je zopet izgubljen.

Večino naših trgovin bi najlažje primerjali z javnimi uradi, kamor človek navadno nerad in le prisiljen zahaja, ker ga uradne geste in mnogokrat nevljudnost odbijajo, dasiravno imajo državni uradi nalogo vljudnega in dobrohotnega občevarja s strankami.

Ni dovolj, da trgovec zabičuje svojim nastavljenecem vljudno in dobrohotno postrežbo, topel sprejem in prijazno uslužnost, ampak mora tudi paziti na to, da se njegov nalog strogo izvaja. On sam pa mora biti svojim nastavljenecem vzgled prijaznosti, uslužnosti in dobrohotnosti.

Odjemalci so trgovčevi najboljši prijatelji, zato naj bodo deležni od njegove strani vseh mogočih pozornosti. Zanima naj se za njih rodbinske razmere ter naj se zaveda, da je njegova dolžnost, čestitati jim ob veselem dogodku in izraziti sožalje ob žalostnem. Stranka, ki je deležna obzirnosti in pozornosti, je tem tesneje vezana v krogu stalnih odjemalcev.

Trgovec naj ne čaka, da prihajajo odjemalci k njemu z reklamacijami in

pritožbami: sam naj večkrat poizveduje pri njih, kako so zadovoljni s postrežbo, z blagom, z uslužbenci itd. Pomni tudi, da ima stranka vedno prav! Ako si se že v početku postavil na nasprotno stališče, pokazal svojo nevoljo, ali celo postal neuljuden in brezobziren, črtaj stranko iz seznama odjemalcev, in tvoj konkurent naj se ti zahvali za uspešno reklamo.

Na zadovoljnosti odjemalcev temelji uspeh trgovine; njih zadovoljnost pa je odvisna od postrežbe!

Pazi tedaj, kako so stranke postrežene in skrbi za to, da ne bodo nikoli imele povoda, postati nevoljne. Koristi, ki jih imaš od tega, bogato poplačajo tvoj trud, ki ga igraje opraviš z malo dobre volje.

Regulatorji cen.

(Konec.)

Medtem ko poljedelske države podpirajo izvoz poljskih pridelkov potom premij, voznih olajšav in raznih drugih ugodnosti, ne smejo zanemariti drugih svojih gospodarskih panog. Pobrigati se morajo za to, da domače, manj razvite industrije ne ubije konkurenca izdelkov iz industrijsko bolj razvitih držav, ki so v stanu izdelovati blago pod ugodnejšimi pogoji po znatno nižjih cenah.

Kot regulator cen stopi tu v akcijo zaščitna carina, ki uvožene industrijske izdelke tako podraži, da njih cena odgovarja vsaj razmeram na domačem tržišču ter da uvoženi industrijski izdelki ne ogrožajo obstoja in napredka domačih podjetij.

Določitev višine zaščitnih carin pa ni tako enostavna, da bi se zamoglo kratkoma regulirati cene z enotno mero za enotne predmete uvoza. Pri določevanju zaščitnih carin se mora država ozirati predvsem na svoje lastne potrebe. Veliko vlogo igra tu državna bramba ter je gotovo v interesu vsake države, da omogoči obstoj tovarn za vojne potrebščine, ker bi se sicer v slučaju vojne zamoglo dogoditi, da bi ostala obrambna sila države brez najpotreb-

nejših potrebščin, vsled največkrat preprečenega uvoza istih iz inozemstva.

Pri uvajanju zaščitnih carin kot regulatorja cen se mora država pri vseh izdelkih, ki jih namerava zaščititi, počuti natančno tudi, če so v mejah države dani vsi pogoji, (naravni, zemljepisni itd.), da se bo zaščitena industrija zamogla res razvijati in delovati vsaj povoljno. Ona vrsta industrije, ki ima na razpolago vse naravne pogoje, zlasti zadostno množino domačih surovin, posebno onih, ki se sicer nepredelane izvažajo v inozemstvo kot surovine ali k večjemu kot polizdelki ter se od tam zopet uvažajo nazaj v državo kot izdelki, je potrebna tudi večje zaščite, dokler je še v razvoju ter v resnici ni zmožna tekmovati na domačem trgu s popolnejšimi inozemskimi izdelki. Še poseben pomen pa ima zaščita take industrije, ki se peča s predelavo domačih surovin, ki se težje plasirajo v inozemstvu.

Poleg glavnega namena: regulirati cene, ima taka carinska zaščita še trojen uspeh: 1.) omogoči domačim pridelovalcem prodajo surovin, ki bi jih sicer v inozemstvo težje prodali, 2.) izboljša socialni položaj vsled večje za-

poslitve delavskih moči in 3.) dajejo dohodki zaščitnih carin državni blagajni možnost, da zamore podpirati izvoz drugih (v tem primeru agrarnih izdelkov) potom premij in drugih ugodnosti.

V obratnem smilu uporabljajo carinsko zaščito industrijalne države. Ker pa te države niso navezane na uvoz industrijskih izdelkov, oziroma so domači industrijski izdelki navadno cenejši kot inozemski, vsled česar so carinski dohodki industrijskih držav iz naslova zaščitne carine na industrijske izdelke razmeroma majhni.

Istočasno pa so industrijske države tudi dolžne podpirati svoje lastno poljedelstvo, vsled česar uvajajo prav tako tudi zaščitne carine na uvoz tujih agrarnih pridelkov.

Končno poznamo še **izvozno carino**, ki je prav tako regulator cen kot uvozna carina. Izvozna carina se prav malo rabi, vendar ima skoraj vsaka država tudi nekaj postavk za tarifiranje carine za izvozne predmete. Ti slučajji so zato tako redki, ker običajno že vsaka država sama nastavi dovolj visoko uvozno carino za tuje blago. Ako bi država-izvoznica skušala nastaviti še lastno izvozno carino, bi vsled carinskih preobremenitev njeno izvozno blago izgubilo vsako konkurenčno možnost na tujih tržiščih.

Izvozne carine uporabljajo izvozne države le v prav redkih slučajjih, ko je treba v notranjosti države vsled prevelikega povpraševanja po blagu v inozemstvu urediti cene tako, da se domača poraba pokrije po razmeram odgovarjajočih cenah, ako bi vsled posebnih gospodarskih prilik inozemstvo ponudilo za izvozno blago več kot znaša cena na domačem trgu. V tem slučaju bi se seveda utegnulo dogoditi, da bi domače tržišče ostalo brez blaga, vsled česar bi nastalo pomanjkanje.

Pogostejše se poslužujejo države za regulacijo cen na domačem tržišču **monopola**.

Res je sicer, da je glavna svrha monopola: pridobivanje dohodkov državnim blagajnam, tedaj predvsem finančnega pomena. Vendar pa niso redki slučajji, ko se tudi države poslužujejo

uvedbe monopola kot regulatorja cen na domačem tržišču.

Monopola se ne poslužujejo samo države z visoko produkcijo, da omogočijo doma nabavo blaga po primernih cenah, marveč igra monopol zelo važno vlogo v regulaciji cen tudi pri državah z manjšo produkcijo. Zlasti novejša doba nas seznanja z mnogimi slučajji ko n. pr. industrijske države uvajajo monopol na žito.

Sedanji slučajji uvajanja monopola (Avstrija, Čehoslovaška etc.) so samo trgovinski triki. Vsled obstoječih trgovinskih pogodb namreč te države ne smejo povišati uvoznih carin. Da očuvajo domače pridelovalce, še bolj pa, da izsilijo boljše pogoje v mednarodni trgovini in nič manj tudi zaradi finančnih dohodkov, ki omogočajo državnim blagajnam podpiranje potrebnejših vrst gospodarstva ali pa služijo za kritje drugih državnih izdatkov, ne da bi pri tem kršile obstoječe trgovske pogodbe z državami-uvoznicami, se odločijo tedaj tudi države z majhno produkcijo za uvedbo monopola

Carinske tarife so skoraj po vseh državah dvojne: minimalne ali ugodnostne ter maksimalne ali najvišje tarife. Do čim imajo minimalne tarife običajno samo značaj regulatorja cen, so maksimalne tarife bolj trgovinsko-političnega pomena, ker navadno podražijo inozemske proizvode tako visoko, da je njih konkurenca — tudi ob izvoznih premijah v državah izvoznicah — v notranjosti države skoraj nemogoča.

Maksimalne carinske tarife prisilijo druge države, da stopijo z domačo državo v trgovinska pogajanja ter skušajo doseči, da se njihovemu blagu priznajo ugodnostne carine. Seveda morajo tudi one same nuditi drugi pogodbeni državi zopet različne trgovinske ugodnosti.

Poleg regulacije cen, zaščite domače produkcije in finančnih potreb države, so tedaj carinske tarife tudi sredstvo za doseganje raznih političnih namenov države ter največkrat znači obstoječa trgovinska pogodba prijateljstvo, brez-pogodbena stanje pa neprijateljstvo dveh držav.

Ni tedaj dovolj, da se trgovec pouči o množini pridelka in njihovi ceni na svetovnih tržiščih ter o prevoznih stroških, če se blago prodaja na mestu, marveč mora pazno zasledovati gibanje carinskih tarif, da je v stanu skalkuli-

rati ceno blaga, ki ga namerava naročiti iz inozemstva.

Cene na svetovnem trgu regulirata tedaj povpraševanje in ponudba, cene v mejah države pa se regulirajo poleg tega potom državne carinske politike.

Za ublažitev gospodarske krize.

Da se omili splošna gospodarska kriza, so na zadnji seji ministrskega sveta dobili resorni ministri sledeča, dalekosežna navodila, ki gotovo ne bodo brez uspeha za izboljšanje našega gospodarstva:

Znižanje zemljarine od 12 na 10 odstotkov osnovne odmere.

Znižanje trošarine na vino za polovico, t. j. za 50 par pri litru. Trošarina na pivo se zviša od 5 Din na 7-50 Din za hetolitersko stopinjo ekstrakta, tedaj približno za 30 par pri litru, tako da znaša sedaj okoli 90 par. Istotako se zviša trošarina na domači kmetijski špirit od 20 na 24 Din pri hl. stopinji, na industrijski in uvoženi špirit pa od 23 na 28 Din za hl. stopinjo.

Zniža pa se tudi izvozna premija za vino od 1 Din na 80 par, za mošt pa od 50 na 20 par pri hektolitru.

Obrestna mera za davčne zaostanke se zniža od 6% na 3% ter se imajo davčni zaostanki iztirjati tekom pet let v obrokih.

Ukine se izvozna carina na volno, kot zadnji kmetijski proizvod, ki je še obremenjen z izvozno carino.

Uvozna carina na pluge in kmetijske stroje se ukine.

Poleg tega je vlada sprejela številne ukrepe za izboljšanje našega kmetijstva, za povzdigo živinoreje, sadjereje in vinogradništva, zlasti potom ustanavljanja kmetijskih zadrug, ki naj bodo v bodoče deležne večje podpore in večjih ugodnosti od strani države. Tudi za kredite pri Privilegirani agrarni banki se ima znižati obrestna mera.

Obsežni ukrepi so storjeni tudi za povzdigo gospodarstva in domače lesne industrije. Sklepi za povzdigo gospodarstva, zlasti za pogozdovanje krasa se nanašajo bolj na južne kraje, kjer ima minister pooblastilo, da sme odstopiti

zemljišča do 10 ha privatnikom v njihovo last, če se zavežejo v določenem roku te komplekse pogozditi.

Čimpreje naj s izvede zakon o zaščiti domače lesne industrije.

Odobri se odlok ministra za šume in rude, s katerim dovoljuje akontacije domačim žagam.

Banskim upravam se naloži, da skrbijo za ceste v največji meri. Pri cestnem kuluku naj se odkupnina zniža ter se smejo pri zamenjavi za izvrševanje kuluka na cestah uporabljati osebe od 16 do 60 leta, katerih ni treba zavarovati pri delavskih zavarovalnicah.

V bodočem letu se imajo izvršiti tudi obširne naprave za preskrbo ljudstva z vodo. Predvidena je gradba 100 vodovodov, 160 cistern in 650 vodnjakov ter ograditev 65 izvirkov.

Promet naj se razširi z uvedbo motornih vozil. Železniške tarife za kmetijske pridelke pri vagonskih pošiljkah v daljavah nad 400 km se znižajo za 20-60 odstotkov.

Podružnica obrtne banke se ima ustanoviti v Ljubljani in Sarajevu.

Izvoz kmetijskih pridelkov se mora pospeševati z vsemi sredstvi.

Tujsko-prometnim krajem naj se nudijo one davčne olajšave, ki so potrebne za povzdigo tujskega prometa. Za gradbo hotelov v klimatičnih krajih naj imajo carinske in davčne ugodnosti vsi graditelji, ne glede na število sob, kot je bilo določeno v novem zakonu o hotelski industriji.

Določena je ustava novega zakona o ustroju mestnih in podeželskih občin. Pregrupacija občin naj se dovoli povsod kjer prebivalstvo to želi.

Izvedba vseh teh sklepov bo nedvomno marsikaj izboljšala v našem gospodarstvu ter pripomogla k hitrejšemu izhodu iz splošne krize.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Točno statistiko zamoremo voditi samo na podlagi popolnega knjigovodstva in pravilno sestavljenih bilanc. Kakor je urejeno knjigovodstvo po posameznih računih, moramo tudi statistiko urediti tako, da nam kaže promet važnejših računov in njihovo stanje v gotovih razdobjih. Zato delimo statistiko na dva dela: 1.) na prometno statistiko in 2.) na statistiko o uspehu.

Prometna statistika naj vsebuje podatke o vsakoletnem (pri nekaterih računih tudi o vsakomesečnem) prometu vsaj nekaterih važnejših računov. Del podatkov za kniženje dobimo iz poslovnih knjig, del pa iz vsakoletnih bilanc.

Vsakemu trgovcu je potrebno, da vodi statistiko o **blagovnem prometu** (o prodaji blaga) po mesecih. Podatke za vpis dobi iz blagovne knjige, oziroma iz mesečnih seznamov v prima-noti odnosno v journalu. Vsaj statistiko o prodaji blaga naj vodi za vsak mesec posebej, ker ga količina gotovih vrst prodanega blaga v gotovih mesecih pouči, kdaj pričenja sezona, kdaj nastopi glavna sezona, in kdaj začne zopet pojemati. Primerjava z minulimi leti pa mu pokaže, če prodaja peša, ali če napreduje.

Zato naj bo prodajna statistika urejena vsaj po glavnih skupinah blaga, kakor smo jih določili za vodstvo blagovne knjige. Največkrat pa kaže tudi pri gotovih skupinah voditi vsaj za nekatere glavne predmete statistiko ločeno.

Načinov za vodstvo prodajne statistike je veliko ter je treba sistem prikrojiti značaju trgovine. Tako bo n. pr. trgovina z mešanim blagom morala voditi prodajno statistiko ločeno po onih glavnih skupinah, s katerimi smo se seznanili pri navodilih za vodstvo blagovne knjige.

Delo ni zamudno, strošek majhen in se trud vsakemu trgovcu bogato izplača, ker mu nudi sliko, kakršne si ne bi mogel ustvariti pri zamudnem pregledovanju blagovne knjige.

Najprimitivnejšo, a vsem zahtevam ustrezajočo statistiko o prodaji si uredimo v posebni knjigi, ki jo v ta namen načrtamo, kakor kaže potreba. Za vsako blagovno skupino pustimo določeni del knjige (po 10, 20 itd. listov). Na prvi strani prodajne statistike si uredimo kazalo, ki izgleda n. pr. sledeče:

Špecerija str. 1—20

Manufaktura str. 21—30

Konfekcija str. 31—50

Obuvalo str. 51—60 itd.

Blagovnih skupin ni nikdar toliko, da bi bilo potreba za to voditi poseben register; kazalo na naslovni strani zadoštuje.

Koncem vsakega meseca prelistamo blagovno knjigo in iz nje vpišemo podatke za pretečeni mesec v prodajno statistiko. Ti podatki naj obsegajo množino in vrednost prodanega blaga v določenem mesecu. (Dalje prih.)

Gospodarske beležke.

Osnovanje trgovske zadruga v Zagrebu.

V Zagrebu se je vpisala v zadrugni register novoustanovljena »Trgovska zadruga«, katere namen je poceniti živila potom skupnih nabav trgovcev, neodvisno od raznih posrednikov, ki blago podražujejo. Obenem pa se hoče boriti za neodvisnost trgovcev od raznih kartelov. Zadruga ima med zagrebškimi trgovci mnogo pripadnikov ter je imela ta teden že svojo prvo sejo in pričela z ustanovnim poslovanjem.

Statistika železniških postaj.

Prometno ministrstvo je izdelalo novo kategorizacijo železniških postaj, ki jih je po množini prometa razdelilo na šest kategorij. V celi državi imamo 938 železniških postaj od tega: 65 I., 66 II., 169 III., 237 IV., 213 V. in 188 VI. kategorije. Po poedinih direkcijah odpade na: beograjsko 255, zagrebško 219, srbotičsko 179, ljubljansko 159 in na sarajevsko direkcijo 126 postaj.

V znamenju daljnega padanja cen.

Poročila iz vseh držav pričajo o ponovnem padanju cen. Pri nas v malo-prodaji to padanje cen še ni prišlo do novega izraza, ker se veletrgovina bo-ri še vedno s težavami, ki jih povzročajo stare zaloge, nakupljene po višjih cenah. Vendar pride znižanje cen prej ali slej do izraza tudi v nadrobni trgovini.

Previden trgovec krije danes le nujne blagovne potrebe, ker mora računati s stalnim padanjem.

Pri nas se čuti padanje v nadrobni prodaji zlasti pri deželnih pridelkih, do-čim je pri drugih predmetih to padanje iz gornjega razloga manj občutno. Raz-meroma najdražja so danes stanovanja; a bodo tudi stanovalci primorani raču-nati s padanjem kupne moči.

Resolucija industrijskih korporacij.

Na zaključku konference Centrale in-dustrijskih korporacij v Beogradu je bi-la predložena vladi sledeča resolucija:

1. Ukinejo naj se banovinske takse na sečno gozdov.

2. Pri uvajanju novega davka na po-slovni promet naj se upošteva sedanja kriza ter naj se gre preko odločb, ki bi poviševale dosedanji davek.

3. Pri osnovanju Priviligirane in-dustrijalne banke naj se njeni pravilniki prilagode potrebam obstoječe industrije.

4. Na račun reparacij naj se iz Nem-čije uvažajo samo oni predmeti, ki jih ne proizvaja domača industrija. Isto ve-lja za Poljsko, kamor oddajamo tobak v zameno za razne industrijske proizvode.

5. Pri javnih delih in nabavkah naj se podpira domača industrija.

Znižanje zborničnih doklad.

Upoštevač slabo gospodarsko stanje, se je večina trgovskih zbornic odločila za skrčenje proračunov ter za znižanje zborničnih doklad.

Proračun ljubljanske zbornice TOI se bo znižal približno za en milijon dinar-jev, vsled česar se znižajo tudi zbornič-ne doklade na neposredne davke od 13 odstotkov na 10 odstotkov ali mogoče celo manj. Zagrebška zbornica je dokla-de znižala od 10 na 8 odstotkov, osječka pa od 8 na 6 odstotkov.

Slab položaj naše industrije.

Poročilo Narodne banke o stanju naše industrije v tretjem letošnjem četrtletju kaže, da je nazadovala produkcija pre-moga za 28% napram produkciji v lan-skem tretjem četrtletju; produkcija v in-dustriji lesne destilacije je padla letos za polovico, istotako produkcija feroscili-ja. Tudi železninarska in kovinarska industrija beležita znatno nazadovanje. Produkcija v naših tovarnah za vagonè pa je padla celo za 75%. Nekoliko ugod-nejši položaj je v industriji škroba, siru-pa in sladkorja, tudi bakreni, svinčeni in cinkovi rudniki izkazujejo nekoliko po-večano produkcijo.

Najbolj občuteno pa je v našem go-spodarstvu nazadovanje izvoza lesa, ki je letos za 36% manjši kot lansko tretje četrtletje.

Denarno in efektivno tržišče.

Poročilo Narodne banke o stanju na-šega denarnega trga v prvih treh letoš-njih četrtletjih izkazuje, da je privatna obrestna mera za kredite (eskomt) koncem septembra letos znašala 8 do 10 odstotkov, lani v istem času 9 do 12% in predlanskim 11 do 15%. Privatne banke so letos plasirale precej več kreditov kot lansko leto.

Na efektivnem tržišču je opažati naza-dovanje kurzov, kar je odmev razpolože-nja svetovnih borz, na katerih je pada-nje efektov stalno. Indeks notacij vred-nostnih papirjev na domačih borzah (ustanovljen leta 1926. s 100) je kazal lani koncem septembra 123'5, letos pa je nazadoval na 111'8.

Pristojbine za telefonske pogovore.

Nekatere ustanove imajo svoje lastne telefonske celice, da jih dajejo na razpo-lago svojim strankam (hoteli itd.). Po predpisih ne smejo strankam ničesar za-računati za pogovor, ker imajo vsled te-ga že itak znižano telefonsko pristoj-bino. Savska direkcija pošte in telegra-fa je te dni opozorila telefonske naro-čnike, naj napise, ki predpisujejo pla-čilo za uporabo telefona, takoj odstra-nijo. Prepovedano je tudi izobešanje na-biralnikov za dobrodelne namene v bli-žini telefona.

Za znižanje obrestne mere.

Veliko število gospodarskih organizacij iz Dunavske, Vardarske in Moravske banovine je odposlalo na merodajno mesto spomenico za znižanje obrestne mere pri državnih denarnih zavodih, ker splošna kriza ne dopušča gospodarskim slojem, da bi se posluževali potrebnih kreditov ob sedanji, previsoki obrestni meri.

Ford v Jugoslaviji.

Te dni je posetil našega trgovskega ministra zastopnik Forda v spremstvu ameriškega poslanika v Beogradu. Razgovori o možnosti ustanovitve Fordove tovarne v Jugoslaviji kažejo, da je njegova namera zelo resna ter gre v glavnem še za določitev kraja in za ureditev nekaterih drugih, manj važnih vprašanj.

Pristaniška dela na Sušaku.

Na mestu, kjer se je podrl lesen pomol, se zgradi nov kameniti pomol. Vlada je odobrila tudi kredite za zgraditev drugega kamenitega pomola v lučki Baroš, poleg tega pa je dovolila zgradbo skladišč ob železnici, ker so dosejanja že premajhna. Predvidena so še druga manjša pristaniška dela za modernizacijo lučke in pospešitev prometa.

Znižane tarife za izvoz žita.

V veljavo so stopile znižane tarife za izvoz cerealij, ki zmanjšujejo prevozne stroške za 25 do 30 odstotkov. Tiskane tarife so naprodaj pri vseh železniških direkcijah.

Izvirna spričevala za izvoz v Francijo.

V smislu odredbe francoske vlade mora biti sledeče naše izvozno blago opremljeno s spričevali o izvoru: živina, (živa in zaklana), golobi, žito in druga živila, melasa, les, stearin, olein ter oljna in stearinska kislina. Izvirna spričevala izdajajo naše zbornice TOI.

Uvajanje tankolupinastega francoskega oreha.

Poljedelsko ministrstvo je nabavilo v Franciji 2000 kg orehov »Francet«
teh jih porazdelilo za vzgojo banovinskih drevesnicam.

Otežkočen uvoz svinj na Čehoslovaško.

Dne 15. t. m. so stopile v veljavo nove carinske tarife s Čehoslovaško, ki je doslej računala po 122 Kč carine za svinje preko 120 kg teže, dočim nove tarife določajo po 140 Kč za svinje v teži nad 100 kg.

Nove tarife so prizadejale občutno škodo svinjerejem v Bački, ki je doslej izvažala do 500 vagonov svinj tedensko na Čehoslovaško. Cene debelih prašičev v Vojvodini se gibajo v višini 10 do 10-50 Din.

Z velikim zanimanjem pa se zasleduje izid pogajanj radi preloma trgovske pogodbe med Čehoslovaško in Madžarsko, ker je slednja uvažala tedensko okoli 2000 vagonov prašičev na Čehoslovaško. Od izida tega spora je odvisno, če se cene prašičev v Vojvodini zvišajo ali znižajo. V slučaju, da med njima ne pride do sporazuma, bi se dvignil naš izvoz.

Špekulacija z vinskimi izvoznimi premijami.

V zagrebških »Novostih«
razpravlja sušaški veletrgovec g. Kuzmanič o zlorabi vinskih izvoznih premij po tujih izvoznikih, ki so nakupili v Banatu velike množine vina po 60—80 par liter, a jim je država izplačala premijo 1 Din na liter, kakor hitro je vino prekoračilo mejo. Na ta način so dobili vino zastonj.

Seveda so takim špekulacijam izpostavljena naša najslabša vina, ki potem v inozemstvu kradejo našemu pridelku dober glas.

Bolj ekonomično bi bilo, pravi članekar, če bi naša država odkupila vino po 60 par in ga zlila v Dunav, ker bi si s tem prištedila razliko 40 par, ki jih več plača za izvozno premijo.

»Trgovci« s papriko.

Zadnje čase se pojavljajo tu prodajalci paprike, ki jo ponujajo v manjših količinah trgovcem po deželi, pa tudi privatnikom po razmeroma nizki ceni. Oblasti so prišle tej trgovini na sled ter v več slučajih ugotovile, da »paprika«
sestoji iz mokce, barve in zelo malo paprike najslabše vrste, na kar trgovce opozarjamo.

Trošarine prosti bencin.

»Službene novine« prinašajo navodila za barvanje trošarine prostega bencina, ki se sme uporabljati izključno le za pogon obrtnih, industrijskih in kmetijskih strojev, motornih ladij za prevoz potnikov in blaga ter za ribarstvo.

Tak bencin mora biti rdeče barve. Barvanje bencina se mora izvršiti pred odpremo v rafinerijah ali v privatnih trošarinskih, odnosno carinskih skladiščih. Barvanje izvrši uradnik finančne kontrole. Bencin, uvožen od podjetij neposredno iz inozemstva, se barva na stroške podjetja v podjetju samem. Ta predpis stopa v veljavo 1. januarja prih. leta. Po 1. januarju bodo finančni organi vodili strogo kontrolo glede porabe takega bencina in bo vsakdo, ki uporablja barvani, trošarine prosti bencin za druge svrhe, kaznovan po čl. 33., točka B zakona o državni trošarini.

Opozorilo izvoznikom živine.

Naše poslaništvo v Parizu javlja sledeče:

Uvoz živine v Francijo iz naše države je dovoljen proti predložitvi izvirnega spričevala ter potrdila upravnega oblastva, da ni bilo v dotičnem kraju v zadnjih šestih tednih nobene nalezljive bolezni pri živini dotične vrste. Priložen mora biti tudi uradno vidirani izkaz uvožene živine, v katerem morajo biti posamezni komadi opisani. Izkaz sme biti največ tri dni star.

Uvažati pa se sme edino le v klavnice v Parizu, Strasbourgu, Modani, Metzju in Mulhousu, če gre prevoz po kopnem ter v Nantesu, če se prevoz izvrši po morju. Te klavnice sprejemajo govedo, svinje in ovce. Klavnice v Reimsu in Boulognu pa sprejemajo samo ovce.

Batova tvornica v Vukovaru.

»Jugoslovenski Lloyd« poroča, da je nakupil Bata pri Vukovaru 500 oralov zemlje, na kateri misli zgraditi svojo tovarno ob železniški postaji Borovo. Kraj je tem primernejši, ker leži istočasno ob važnem železniškem križišču in ob vodni poti Dunava. Nakupna cena zemljišča znaša tri in pol milijona dinarjev.

Enotno tipiziranje moke.

Pri kupčijah z moko so doslej naše borze delale z različnimi tipi. Na zadnji konferenci jugoslovanskih borz pa je bil ustanovljen odbor za določitev enotnih tipov, na podlagi katerih bodo poslovale vse domače blagovne borze.

Zanimanje za naše orehe in sadje na Poljskem.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je prejel povpraševanje po naših orehih od večje tvrdke iz Varšave. Večja uvozna vrčka v Vilni pa se zanima za naše sadje ter bi prevzela zastopstvo naših sadnih izvoznih tvrdk, nakupila pa bi tudi za lastni račun. Podrobnejše pri omenjenem zavodu.

Zvišanje eskomptnih kreditov pri Narodni banki.

Na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke je bilo sklenjeno, zvišati kredite za eskomptiranje menic za pol milijarde dinarjev.

Zaslugek naših pivovarn.

Bilanca »Prve srpske pivare, Gjordje Vajfert«, d. d. v Beogradu, ki ima 80 milijonov delniške glavnice, izkazuje za letno poslovno sezono 1929/30 7.500.038 Din čistega dobička, kar znači 25% obrestovanje naloženega kapitala.

Velik izvoz živine iz Zagreba.

Na zadnjem zagrebškem živinskem sejmu je bilo prodanih 467 glav goveje živine in 78 konj za inozemstvo.

Za Italijo je bilo prodanih 419 glav goveje živine in 61 konj, za Avstrijo pa 48 glav goveje živine in 17 konj.

Nadzorstvo nad inozemskimi tvrdkami.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je obvestil gospodarske zbornice, da bo odslej vodil kontrolo nad nesolidnimi inozemskimi tvrdkami, ki se v naši državi pečajo z nakupi, prodajo ali tudi samo s posredovanjem in jih o nesolidnih tvrdkah obveščal.

Pridobivajte našem u listu vedno nove naročnike!

Nazadovanje naše zunanje trgovine.

Naš izvoz je letos v prvih desetih mesecih nazadoval za 10%. Tudi uvoz izkazuje 477 milijonov dinarjev ali 7.5% nazadovanja.

Dočim nazadovanje uvoza ni tako občutno, je gospodarska škoda vsled nazadovanja izvoza tem hujša.

Uprava Zbornice TOI v Skoplju podala ostavko.

Vardarski bankski upravi je podala ostavko celokupna uprava tamošnje Zbornice TOI, ker bi se morali po pravilih izmenjati trije člani upravnega odbora z novimi, a se je ta zamena zavlačevala.

Kočevska »Tekstilana« omejila obratovanje.

Tekstilna tvornica »Tekstilana« v Kočevju je skrčila obratovanje tako, da dela od 1. t. m. le po tri dni v tednu.

Ta omejitev pa se nanaša samo na predilnico in tkalnico, dočim so drugi oddelki še vedno v polnem obratovanju.

PRIHODNJA ŠTEVILKA SE BO VSLED BOŽIČNIH PRAZNIKOV NEKOLIKO ZAKASNILA. TER JO NAROČNIKI PREJMEJO ŠELE V PONEDELJEK 29. T. M.

ZVEZA SLOVENIJE Z MORJEM.

Dne 16. t. m. je v sejni dvorani ljubljanskega Mestnega načelstva zboroval akcijski odbor za zgradbo železniške proge Kočevje—Sušak.

Kakor smo že poročali, je po novih določitvah potreba, da se železniške proge grade s privatnim kapitalom, ki ga država amortizira v 30 letih. Akcijski odbor se je za nabavo potrebnega kapitala obrnil na zvezo domačih denarnih zavodov v Ljubljani in Zagrebu. Zgradba bi stala okoli 250 milijonov dinarjev. Odziv od strani denarnih zavodov je bil le deloma zadovoljiv ter doslej še ni bilo mogoče zbrati zadostnih kreditov.

Intervencije sušačkega župana g. Ružiča ter predsednika naše zbornice TOI g. Ivana Jelačina ml. pri vladi kažejo, da imajo v Beogradu veliko razumevanja za to vitalno potrebno zvezo ter je država pripravljena prevzeti garancijo za posojilo.

Tudi deputacija zborovanja, ki je posetila g. bana Marušiča, je dobila zadovoljiv odgovor ter je bankska uprava, razumevajoč velik gospodarski pomen projekta, pripravljena sodelovati v družbi z Upravo Savske banovine.

Potek konference nas navdaja z upanjem, da končno vendarle pride do realizacije te dolgoletne želje slovenskih gospodarskih krogov, zlasti, ker se za financiranje zgradbe zanimajo tudi inozemske tvrdke in bi bila država pripravljena dovoliti tudi najem inozemskega posojila.

Najvažnejši korak k izvršitvi načrta je ustanovitev posebnega finančnega odbora, ki ima nalogo, izdelati podroben načrt za financiranje gradbe ter ga predložiti že v januarju akcijskemu odboru. V finančnem odboru so poleg predstavnikov denarnih organizacij v Zagrebu in Ljubljani tudi zastopniki vseh močnejših domačih zavarovalnic in industrije.

DAVEK NA SAMCE

in oprostitev davka rodbinam z devetimi otroci.

Kralj je podpisal zakon, s katerim so podvrženi vsi neoženjeni moški od 30. do 60. leta plačevanju posebnega davka na samce. Davčna obveza se pričinja s 1. januarjem tistega leta, v katerem je obvezanec izpolnil 30. in neha z 31. decembrom onega leta, ko dopolni 60. leto.

Davek se odmerja na podlagi zemljiškega, hišnega in rentnega davka ter pridobnine ter znaša pri osebah od 30. do 35. leta 50%, od 35. do 40. leta 40%, od 40. do 50. leta 25% in od 50. do 60. leta 10% osnovne davčne odmere. Osebe, ki prejemajo dohodke na tantijemah,

so po gornji starosti podvržene še davku po 5%, 4%, 2%, oziroma 1% teh dohodkov.

Plačevanju tega davka so podvrženi tudi vdovci brez otrok in sodni ločenci, če nimajo otrok, oziroma če niso obvezani plačevati vzdrževalnino.

Nameščenci (osebe v službah) so podvržene temu davku, če njih letni dohodki presega vsoto Din 2.500, sicer so tega davka prosti.

Tega davka so oproščeni oni duhovniki, ki se po določitih svoje vere ne smejo poročiti; dalje osebe, ki jim cerkveni predpisi branijo ponovno stopiti v zakon; vojaki, podčastniki ter nižji častniki; obsojenci med kaznjivo; inozemci; osebe pod kurateljo; popolni in-

validi in — kot omenjeno — oni uslužbenci, ki nimajo nad Din 2.500 — dohodkov.

Zakon stopi v veljavo 1. jan. 1931.

Oprostitev državnih davščin in doklad za rodbine z 9 člani.

Obenem s tem zakonom je podpisal naš kralj tudi odločbo, s katero se **oprosčajo plačevanja neposrednega davka in vseh doklad, ki se na ta davek predpiše, rodbine z devetimi ali več otroci. Za rodbine, ki imajo devet otrok, stopi ta ugodnost v veljavo s 1. januarjem 1931; sicer pa s 1. januarjem tistega leta, v katerem se je rodilo deveto dete ter preneha z dnevom smrti obvezanca.**

Po šlrnem svetu.

Znižanje cen v Italiji.

Zveza fašističnih trgovcev v Rimu je izdala poročilo, v katerem javlja, da so v Italiji vse cene na debelo in drobno padle vsled odredbe vlade za 8 do 11 odstotkov, a se pričakuje še nadaljnji padec na 12 odstotkov. Fašistični organi vrše strogo kontrolo produkcije v tvornicah ter na podlagi kalkulacij določajo zniževanje cen industrijskih izdelkov. Radi neizpolnjenih naredb so izvršili že celo vrsto aretacij, zlasti v Milanu in drugih severnih krajih Italije. Veliko število trgovin, ki niso znižale cen, je zatvorjenih.

Posebno se pazi na to, da hišni posestniki znižujejo najemnino ter je tu v mnogih slučajih prišlo do ovadb. Hotelirji so znižali cene sobam in jedilom za 10 odstotkov.

Neuspeh italijanske »žitne bitke«.

Uvoz žita v Italijo rapidno narašča. Dočim je prej vlada stavila uvozu potrebnega žita razne ovire, hoteč z nazadovanjem številke uvoza pokazati uspeh, je uvoz žita sedaj toliko večji ter znaša samo v novembru 221.244 ton, dočim je lani znašal le 31.478 ton. Skupni letošnji uvoz žita do konca novembra znaša 858.021 ton, lani v istem času le 294.658 ton.

Čehoslovaška za znižanje cen.

Čehoslovaška vlada je v zadnjem času pričela intenzivno delati za znižanje cen na debelo in drobno ter je v svrhu pobijanja draginje ustanovila posebno komisijo, katere naloga je, proučevati stroške produkcije in odpraviti vzroke, ki ceno blaga neutemeljeno povišujejo, dokler pride v roke maloprodajalca in potrošnika. Sprožena je bila celo ideja ustanovitve posebnega urada, ki pa je naletela na veliko nasprotje vseh gospodarskih in potrošnih krogov, ker bi taka ustanova nudila iste možnosti kot jih je medvojna trgovina nudila raznim verižnikom.

Mednarodno posojilo agrarnim državam.

Pod protektoratom Društva narodov se pripravlja emitiranje mednarodnega posojila za omiljenje poljedelske krize, ki naj bi se po gotovem ključu razdelilo med Jugoslavijo, Poljsko, Bolgarijo, Rumunijo, Madžarsko in Avstrijo. Posojilo bi se moralo porabiti izključno le za povzdigo kmetijstva v omenjenih državah.

Polom velike ameriške banke.

V Newyorku je napovedala insolvenco »Bank of the United States«, ki je imela 25 milijonov dolarjev kapitala ter nad 200 milijonov dolarjev vlog.

Novo zunanje posojilo Madžarski.

Madžarska je najela v Ameriki 15 milijonov pengö (150 milijonov Din) posojila, ki ga bo obenem s preostankom monopolskega posojila (12 milijonov pengö ali 120 milijonov Din) porabila za pihotekarna posojila preza-dolženim poljedelcem.

Novo romunsko državno posojilo.

Romunska državna banka je sklenila najeti od večje skupine pariških bank 4 in pol odstotno posojilo v znesku 200 milijonov frankov, ki ga bo porabila za kredite poljedelcem.

Ameriški farmerji za omejitev pridelovanja pšenice.

Predsednik zveze farmerjev v Ameriki »Board of Farm« Legge je izjavil, da bi se morala Amerika močno omejiti v pridelovanju pšenice, ako bi hoteli doseči boljše cene.

Gojenje drobne koruze v Romuniji.

Romunsko poljedelsko ministrstvo proučuje možnosti, kako dvigniti gojenje drobno zrnate koruze, ki ima dobrega odjemalca v Franciji. Pogoji za izvoz drobnozrnate koruze v Francijo, ki potrebuje letno okoli 80.000 vagonov, so tem ugodnejši, ker je ta v zadnjem času znižala uvozno carino na tako koruzo za 30 odstotkov.

Gospodarska kriza Madžarske.

Poleg naraščanja brezposelnosti, ki je letos šla zopet za 58% navzgor in poleg omejitev v produkciji in v potrošnji je najznačilnejši dokaz o slabem gospodarskem stanju na Madžarskem dejstvo, da je bilo letos registriranih 11.353 javnih dražb za nepremičnine manjših in srednjih posestnikov.

Cenejše življenje v Angliji.

Uvoz iz kolonijalnih držav je london-ski trg založil tako bogato, da so cene za živila padle večinoma že na predvojni nivo. Zelo ceno je sadje, zlasti južno, zelenjava pa je celo za 50 do 60% cenejša kot pri nas.

Rižev kruh v Italiji.

Italija pridelala precejšnje množine riža. Da dvigne domači konsum riža ter obenem omeji nekoliko naraščajoči uvoz žita, pripravlja vlada načrt za prisilno mešanje 20% riževe moke k kruhu, kar ga bo pocenilo za 30 centesimov pri kilogramu.

Notranji dolgovi Italije

znašajo 88.583 milijonov lir ter so v stalnem naraščanju. Italijanska vlada išče novih posojil v inozemstvu, a ima povsod slabe izglede, ker je fašistična politika vse prej kot miroljubna.

Tudi Romunija znižuje plače.

V novem proračunu so reducirani izdatki ter je vlada sklenila s 1. marcem znižati plače za državne nameščence vseh kategorij za dvajset odstotkov.

Nemčija obnavlja svojo trgovsko mornarico.

Severonemški Lloyd ima za bodoče petletje načrt za zgradbo 500.000 do 600.000 ton modernih trgovskih ladij, s katerimi hoče zamenjati zastarelo trgovsko brodogeje.

Zopet bančni polom v Italiji.

Tudi v naših krajih (zlasti med lesnimi trgovci) znana banka »Credito Veneto« je napovedala konkurz.

KONFERENCA MEDNARODNE TRGOVSKE ZBORNICE.

Pretečeni teden je bila v Parizu zaključena seja Mednarodne trgovske zbornice, katere so se udeleževali delegati iz Francije, Nemčije, Anglije, Italije, Amerike, Belgije, Poljske, Švedske, Finske, Holandske, Češkoslovaške, Ro-

munije, Švice, Španije in Indije. Jugoslavija je bila zastopana po dveh članih beograjske Zbornice TOI.

Glavni predmet razprav je bil razgovor o svetovni gospodarski krizi, ki se letos ne samo ni ublažila, marveč je

celo zavzela tudi države, ki lani niso bile po njej prizadete. Sedanja gospodarska kriza je tudi v zgodovini brez primere, ker so vse prejšnje bile omejene na gotove države ali na gotove dele sveta, sedanja pa drži v kleščah celi svet. Prav zato pa je treba skupnega sodelovanja celega sveta, da se doseže ublažitev.

Sedanja kriza temelji na sledečih simptomih: 1.) produkcija je nadkrnila potrošnjo, 2.) padec cen poljskih pridelkov in v zvezi s tem neuravnovešenost med cenami na veliko in na malo, 3.) splošna poljedelska kriza, 4.) naraščajo-

ča brezposelnost, 5.) delno zapiranje tržišč (Rusija — Kitajska), 6.) finančne nepravilike, 7.) padec kupne moči denarja, 8.) ruski dumping.

Obenem pa ugotavlja konferenca, da navzlic slabemu položaju in tudi navzlic ne ravno rožnatim izgledom za bodočnost ni razloga za obupavanje, ker sledi vsakim slabim časom zopet perijoda nagle dviga do blagostanja.

V kratkem se zopet vrši seja Mednarodne trgovske zbornice, ki bo ponovno ugotovila vzroke svetovne krize ter izdelala načrte za gospodarsko ozdravljenje.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274.50	274.50
1 avstrijski dolar	56.45	56.40
1 avstrijski šiling	7.96	7.96
1 belga	7.88	7.89
1 bolgarski lev	—408	—41
1 češkoslovaška krona	1.676	1.67
1 francoski frank	2.22	2.22
1 grška dragma	—73	—73
1 italijanska lira	2.959	2.96
1 madžarski pengő	9.90	9.88
1 nemška marka	13.47	13.46
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 rumunski lej	—335	—33
1 švicarski frank	10.96	10.96
1 španska peseta	6.39	5.70
1 danska krona	15.09	15.08
1 holandski goldinar	22.76	22.76
1 turška lira, papir	26.75	26.70
1 zlati frank	10.96	10.96
1 kanadski dolar	56.15	56.10
1 norveška krona	15.09	15.08
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezoz	19.30	19.25
1 švedska krona	15.15	15.12

Vsled revolucije v Španiji je peseta tekom tedna močno padla od 6.39 na 5.70, dasiravno je do pretečenega tedna vedno rasla ter bila že pred zakonito stabilizacijo. Sicer neizpremenjeno in dinar mednarodno čvrst.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 427—427.50, 7 $\frac{1}{2}$ % Blairovo posojilo 80—80.75, 8% Blairovo posojilo 91.50 do 92.30, investicijsko posojilo 86—87, tobačne srečke 30 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 80 do 80.75, 4 $\frac{1}{2}$ % bosanske obveznice 52 do 52.50, begluške obveznice 71—72, Rdeči križ 50 ponudba.

Stanje neizpremenjeno.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 935—940, Kreditni zavod 175, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Trboveljska premogokopna 366—370, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 124 povpraševanje.

»Trboveljska« zopet nekoliko nazadovala, sicer neizpremenjeno.

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Avto,

dobro ohranjen, dobra pnevmatika se zelo poceni proda.

Davorin Tombah, Zrinjski trg 6, Maribor.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Tržna poročila.

Kovine.

Svinec je stalen v ceni ter je tekom meseca obdržal v Londonu staro notacijo 15·163 funta za tono.

Cink je še vedno v padanju ter je tekom enega meseca zopet nazadoval od 14 funtov na 13·15 funta za tono.

Baker je šel po zadnji intervenciji meriških kartelov navzgor, a počasi popušča v ceni ter notira 47·12 funta za tono.

Kositer je ob nemirnem tržišču tekom meseca nazadoval za 3 do 4 funte ter notira 113 do 114·5 funta za tono.

Antimon je obržal stare cene in je celo nekoliko čvrstejši ter notira 46 do 46·10 funta za tono v Londonu.

Baker zopet padel.

Poročali smo že o umetnem zvišanju cen bakra, ki so jih ameriški karteli umetno dvignili od 9·80 na 12·30 centa. Karteli niso vzdržali konkurence prostega tržišča, vsled česar je te dni cena zopet padla na 11·30 centa. Pričakuje pa se še nadaljnje padanje, dokler se cena ne ustali na svojem naravnem nivoju.

Cene medenine popuščajo.

Tudi v Nemčiji je kartel popustil cene medi od 160 na 155 mark, medi v palicah pa od 123 na 119 mark.

Znižanje cen konopnine.

Nemško združenje producentov izdelkov iz konoplje je nedavno znižalo cene za 7%, sedaj pa je ponovno popustilo v ceni še za daljših 5 odstotkov.

Vinski trg v Vršcu.

Kupčija je zelo živahna ter je prodanega že nad tretjino letošnjega pridelka. Cene so še vedno zelo nizke ter se plačujejo rdeča vina po 220 do 235 Din, bela pa po 135 do 145 Din hektoliter. Večji del prodanega blaga gre v Avstrijo, Švico in na Čehoslovaško.

Vinski sejem v Ivanjkoveih.

Na zadnjem vinskem sejmu v Ivanjkoveih, katerega se je udeležilo 69 vinogradnikov s 150 vrstami vina v skupni množini skoraj 5000 hl, je prišlo do nekaterih kupcij ter se je plačevalo letošnje vino po 4·50 do 8 Din, lanski letnik pa po 7·50 do 10 Din liter.

Razstavljeni vina so izključni pridelek ormoškega sreza ter ljutomerskega sodnega okraja in so po kvaliteti celomno boljše kot se je pričakovalo.

Cenena jajca.

Dne 12. t. m. je bilo na Ljubljanski borzi eksekutivno prodanih 6 zabojev (8640 komadov) jajc za ceno Din 6000. Nakupna cena za komad bi znašala tedaj komaj 70 par.

Za znižanje krušnih cen.

Notranje ministrstvo je pozvalo občine, naj delujejo na znižanje krušnih cen, ker je pšenica padla od 300 na 120 Din, kruh pa še vedno ne odgovarja sedanjemu stanju in je predrag.

ZITO.

Položaj na svetovnem tržišču je nekoliko boljši. Kažejo se tudi znaki pohenavanja ruskega dumpinga.

Cene so šle zlasti pri koruzi in ovsu znatno navzgor, tudi pri pšenici so nekoliko porastle, dočim se je moka obdržala še na starih cenah.

Na ljubljanski žitni borzi notirajo sledeče cene za takojšnjo dobavo, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo

v 30 dneh (če ni drugače pripomnjeno) za 100 kg:

Pšenica: bačka potiska: 80/81 kg, 1 odst. primesi 205— do 207·50; bačka srbobranska: 79/80 kg, 2% primesi 200— do 202·50; gornjebačka: 79/80 kg, 2% primesi 200— do 202·50; baranjska: 79/80 kg, 2% primesi 185— do 187·50; bačka, Sombor okolica: 79 kg, 2% primesi, 177·50 do 180—.

Koruza: bačka, stara: zobata, suha, rešetana 150— do 152·50; bačka, stara: zobata, suha, rešetana, navadna voznina 155— do 157·50; bačka, stara, mlevska okrogla: suha, rešetana 16— od 162·50; bačka, stara, mlevska okrogla: suha, rešetana, navadna voznina 165— do 167·50; nova, umetno sušena: zdrava, rešetana 142·50 do 145—; nova,

umetno sušena: zdrava, rešetana, navadna voznina 147·50 do 152·50; nova, času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, navadna voznina 140— do 142·50.

Oves: baranjske provenience: navadna voznina 195— do 197·50.

Moka: banatska nularica: slov. postaja 340— do 345—.

RAZSTAVA NAPREDKA JUGOSLAVIJE.

Centralni presburo je te dni otvoril v Beogradu razstavo, prikazujočo nazorno s slikami, diagrami in številkami kulturni in gospodarski napredek naše države v zadnjem desetletju. Slična razstava je vzbudila mnogo pozornosti v Ženevi o priliki zasedanja Društva narodov.

Razstava je slika uspeha, porojenega ob naporih naših kulturnih in gospodarskih delavcev ter kaže naravnost ogromno napredovanje na polju šolstva, socialnega in zdravstvenega dela, naglega razvoja prometa in prometnih sredstev. Tujskemu prometu je posvečen poseben oddelek, ki izkazuje v letu 1924 745.964, v letu 1929 pa 1,654.744 pre-

nočnih tujcev. Tujski promet je tedaj tekom petih let narastel za 123 odstotkov.

Izrazito sliko modernizacije in nezaustavljivega napredka pa nudi oddelek, ki je posvečen ponazoritvi razvoja naših mest.

Kakor so odhajali inozemski diplomati v Ženevi iz naše razstave s popolnoma novo sodbo o Jugoslaviji, občudujoč ogromno delo, storjeno za modernizacijo in napredek v kratki desetletni dobi, tako odhajajo tudi našinci v Beogradu iz razstavišča z boljšimi vtisi o lastni zemlji in z večjo vero v njen zmagoviti pohod k cilju kulturne in gospodarske popolnosti.

Lesni trg.

Poljska forsira lesni izvoz v Nemčijo.

Ker izteče kmalu lesna konvencija med Nemčijo in Poljsko ter se uvedejo višje carinske tarife, forsirajo Poljaki izvoz lesa v Nemčijo. Obenem so pričeli tudi z mrzlično naglico vlačiti hlode na žage. Tudi oblega lesa izvažajo velike množine. V zvezi s to mrzlico so padle tudi cene in se plačuje mizarско blago danes 72 do 78 mark, dočim je imelo še pred kratkim ceno 90 mark za kub. m.

Anketa o lesni krizi,

ki naj bi se po časopisnih vesteh vršila dne 16. t. m. v Beogradu, je preložena, ker v tem času ni bilo mogoče zbrati potrebnega materijala, kakor tudi ne obvestiti in povabiti vse merodajne gospodarske institucije in osebnosti. Anketa se vrši po vsej priliki v sredi januarja.

Še vedno neuspele lesne dražbe.

4923 kub. metrov izdelanih jelovih hlodov v Krasnem (okr. Sušak) je ostalo na javni dražbi neprodanih, ker ni bilo nobenega ponudnika. Cena lesu v Apatičanski Dubini je Din 80 za kub. meter.

Prav tako je ostala brezuspešna dražba v Vrbovskem, ki je minila brez vsake ponudbe.

V Vinkovcih sta bili na dražbi prodani dve manjši partiji (179.250 in 683.500 dinarjev), dočim je ostal glavni kompleks z izklicno ceno 8,537.292 Din neprodan, ker se ponudba tvrdke »Slavonija« iz Zagreba ni upoštevala, ker je ta ponudila samo 6,000.000 Din.

V Vranovem (Petrinja) dražba tudi ni uspela, ker je bila edina ponudba prenizka.

Orehovina za Čehoslovaško.

Parna žaga »Hubertus«-Uher, Brod CSR povprašuje potom čehoslovaškega generalnega konzulata po orehovih plohih od 1 in pol m dolžine naprej, debeline 60, 66 in posebno 70 mm, dobre kakovosti in čimbolj suho blago. Rabila bi nekoliko stotin kubičnih metrov proti takojšnjemu prevzemu in plačilu. Ponudite po najnižjih cenah franko jugoslovansko-avstrijska meja direktno na gornjo tvrdko.

Nemčija zopet kupuje ruski les.

Rusi so prodali te dni v Nemčiji zopet 15.000 kubičnih metrov jelovih krležev ter 20.000 kubičnih metrov jelovega stavbnega lesa. Cene so že za 15 odstotkov nižje kot lanske, vendar se ne more reči, da so pretirano nizke, ker odgovarjajo cenam tamošnjega trga.

KRIZA LESNE TRGOVINE.

Naš minister za šume in rude, g. Dušan Serbec, je v svojem odgovoru na interpelacijo Saveza industrijcev in trgovcev z gozdnimi proizvodi obljubil svojo pomoč pri reševanju vprašanja sečnje in prodaje gozdov, kakor tudi pri stremljenju za znižanjem režije zavarovanja, davkov in visokih bančnih obresti, v kolikor je to v skladu s socialnimi in finančnimi obziri.

Kriza lesne trgovine se mora smatrati kot del splošne gospodarske krize. Ker ni izključeno, da ta kriza traja še daljše dobo, je treba gledati za znižanjem cen, da si obdržimo konkurenčno možnost v tujini.

Glede cen lesa na panju, odpade na surov blago deset odstotkov, vsled česar je mnenja, da je treba tudi na cene lesa na panju polagati večjo važnost.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Radi praznikov je borza poslovala v omejenem obsegu. Kupčija se še vedno ni razživela, celo za drva je zanimanje prav majhno, čemur je kriva mila zima.

Cene so neizpremenjene iste, kot smo jih javili v 47. številki. Položaj na svetovnem lesnem tržišču pa ne kaže, da

Cena drv v Slavoniji.

Po poročilu iz Babine grede (Slavonija) stane tam seženj hrastovih drv 200 do 225 Din, jesenovih pa 250 Din.

Nabava pragov za madžarske železnice.

Madžarska železniška uprava je razpisala dobavo hrastovih pragov, ki pa bo ostala skoraj gotovo brez ponudbe, ker so cene za madžarsko produkcijo preizko določene ter nudijo za hrastove pragove v dolžini 2.60 m po 6.80 pengö (67 Din), za bukove pa po 4.40 pengö (43.50 Din) za komad.

DOBAVE.

500 kom. hrastovih pragov nabavi do 23. t. m. gradbeni oddelek Železniške direkcije v Ljubljani. Natančnejši pogoji pri Zbornici TOI.

Tudi ta vprašanja hoče proučiti in ukreniti kar bo mogoče, dočim ne more pristati na revizijo gozdne takse za drva in gnjilo blago, ker je bilo ob priliki pogajanj v vidu tudi padanje in naraščanje cen.

Vse prejšnje odredbe, ki ne odgovarjajo več sedanjim razmeram, bodo zamenjane z novimi.

Izveček te izjave g. ministra se naša predvsem na državne gozdove.

Ureditev v privatnih gozdovih, zlasti z ozirom na cene lesa na panju, ki je pri nas še vedno mnogo previsoka, pa je najbolj odvisna od naših trgovcev samih, ki se še danes nočejo sprijazniti s stanjem, kakršno je na lesnem tržišču ter razvijajo baš pri nakupovanju rastóčega lesa nezdravo konkurenco.

bi se zamogle obdržati še daljše dobo na tej višini ter morajo lesni trgovci pri sedanjih nakupih in produkciji računati z novim padcem cen.

Bukovo oglje se je pocenilo za 5 Din pri 100 kg ter notira 65 do 70 Din franco vagon, nakladalna postaja.

Položaj na lesnem trgu je še vedno v znamenju lesne krize. Zelo se množijo protesti kupcev, ki izrabljajo neugodno stanje, da pri vsaki maženosti stavljajo blago na razpolago. Zato ponovno priporočamo trgovcem, da podvzamejo pri pogodbah vse mere previdnosti ter dobave efektuirajo točno po dogovoru. Previdnost zlasti v dobavah za Italijo!

Kupčije so slabe. Nekaj več zanimanja je za bukove in hrastove pragove, ker je sedaj njih sezona. Vendar do znatnih sklepov še ni prišlo.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Večja množina bordonalov smreka jelka, v dolžinah od 5—14 m, v debelinah od 10/10 cm odnosno od 25/25 cm naprej. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče. Plačilo takoj.

500 m³ borovega jamskega lesa, s srednjim premerom od 13—20 cm, zdravo ravno, obeljeno in sicer: 75 m³ od 150 m, 175 m³ od 180 m, 175 m³ od 2 m, 25 m² od 250 m, 50 m² od 3 m. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Borove deske, neobrobline, 2 m dolžine, 24 mm debeline, od 16 cm širine naprej. — Cena franko vagon Sušak pristanišče.

4 vagoni smrekovih jelkovih kratih 18 mm, širina od 9 cm naprej, z medijo od 17/18 cm, dolžina od 2 m naprej (250, 3, 350) in tudi od 150 m. Dobava 1 vagon do 15. januarja 1931, 1 vagon do konca januarja 1931, 1 vagon do 15. februarja 1931 in ostali vagon do konca februarja 1931. Blago mora biti suho, izključeno gnilo in razbito. Cena naj se glasi fko vagon meja Postojna tranzit.

Potrebujejo se sledeče smrekove deske: 5 vagonov 19 mm debeline I/IIa, 3 vagoni 19 mm debeline IIIa, 3 vagoni 24 mm debeline I/IIa. Dobava bi se vršila sukcesivnomeseca januarja, februarja in marca glasom odpoklica. — Blago mora biti zdravo in suho. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna, Podbrdo ali Kranjska gora.

Letvice (smreka, jelka), 12/24 mm, dolžina 4 m, ostrorobe, očeljene, povezane po 50 kosov, za ceno od Din 580— za m³, fco vagon nakladalna postaja.

Iščejo se gabrova drva, debele cepanice, brez okroglic, in sicer popolnoma suha in polsuha, dolžina 1 m, cena franko italijanska meja.

Trami: 16/21, 19/21, 19/24, 21/26 cm: 3 m³ 4 m, 10 m³ 5 m, 10 m³ 6 m. — Vagon kompletirati z dolžinami 7 do 10 m in vsebuje lahko 30 do 35 m³. — Franko italijanska meja.

Bukove letvice: 55/50, 55/55, 55/60, 60/60 mm, od 50 cm dolžine naprej, prima kakovost, suho blago.

Gospodje trgovci!

Priporočajte Vašim cenjenim odjemalcem našo pravo

Kolinsko cikorijo!

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!